

УКРАЇНА

КАЛУСЬКА РАЙОННА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
КАЛУСЬКА РАЙОННА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 26.11.2025

м. Калущ

№ 123

**Про організацію спостережень щодо
оцінки радіаційної та хімічної обстановки
на території Калуського району**

Відповідно до статей 19, 35, 43 Кодексу цивільного захисту України, законів України «Про місцеві державні адміністрації», «Про правовий режим воєнного стану», постанови Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту», наказу Міністерства внутрішніх справ України від 27.11.2019 № 986 «Про затвердження Методики спостережень щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24.01.2020 за № 83/34366, розпорядження обласної державної адміністрації – обласної військової адміністрації від 20.08.2025 № 355 «Про організацію спостережень щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки на території Івано-Франківської області», з метою своєчасного виявлення та оцінки радіаційної і хімічної обстановки на території Калуського району, чинників та осередку зараження:

1. Затвердити Положення про організацію спостережень щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки на території Калуського району (додається).
2. Затвердити Перелік диспетчерських служб, які здійснюють радіаційне та хімічне спостереження на території Калуського району (додається).
3. Затвердити Перелік постів радіаційного та хімічного спостереження, які залучаються до здійснення радіаційного та хімічного спостереження на території Калуського району (додається).
4. Міським, селищним, сільським головам, в межах компетенції, в термін до 28.11.2025:
 - 4.1. Привести у відповідність до чинного законодавства положення про організацію спостережень щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки на території громад.

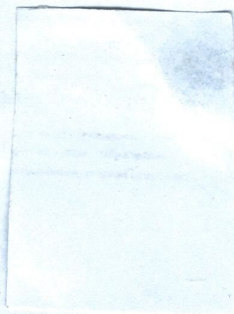
4.2. Довести вимоги цього розпорядження до керівників підприємств, установ, організацій, вказаних у затверджених переліках.

4.3. Організувати спостереження щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки на відповідних територіях громад. Забезпечити своєчасний збір та опрацювання інформації про стан навколишнього природного середовища, здійснення постійного прогнозування можливості виникнення надзвичайних ситуацій та їх масштабів.

5. Координацію роботи та узагальнення інформації щодо виконання розпорядження покласти на головного відповідального виконавця – відділ з питань цивільного захисту районної державної адміністрації (Л.Кнігініцька).

6. Контроль за виконанням розпорядження покласти на першого заступника голови районної державної адміністрації Івана Шикеринця.

**Голова районної державної
адміністрації – начальник
районної військової адміністрації**

Жанна ТАБАНЕЦЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО

розпорядження районної
державної адміністрації –
районної військової
адміністрації

від 26.11.2025 № 123

ПОЛОЖЕННЯ

про організацію спостережень щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки на території Калуського району

1. Загальні положення.

1.1. Положення про організацію спостережень щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки на території Калуського району (далі – Положення) встановлює порядок спостережень щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки у разі загрози виникнення та виникнення надзвичайних ситуацій, пов'язаних з викидом радіоактивних та небезпечних хімічних речовин, у мирний час та в особливий період.

1.2. У межах цього Положення терміни вжито в таких значеннях:

диспетчерська служба – передбачені штатним розписом підприємства, організації або установи (далі – підприємство), підрозділ або особи, які здійснюють цілодобове чергування;

зона відповідальності – визначена територія, на якій здійснюється радіаційне та хімічне спостереження відповідно до встановлених завдань;

пост радіаційного та хімічного спостереження (далі – ПРХС) – формування цивільного захисту, що здійснює періодичне або постійне радіаційне та хімічне спостереження відповідно до встановлених завдань;

радіаційна та хімічна обстановка – обстановка, що склалася на території підприємства або адміністративно-територіальної одиниці внаслідок забруднення навколишнього середовища радіоактивними та небезпечними хімічними речовинами;

радіаційне та хімічне спостереження – заходи щодо збирання, опрацювання, передавання, збереження та аналізу інформації про радіаційну та хімічну обстановку;

розрахунково-аналітична група (далі – РАГ) – формування цивільного захисту, що здійснює збирання, опрацювання, аналіз та збереження інформації про радіаційну та хімічну обстановку для органів управління єдиної державної системи цивільного захисту (далі – ЄДС ЦЗ).

Інші терміни, використані в цьому Положенні, вживаються в значеннях, наведених у Кодексі цивільного захисту України, постанові Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту», наказі Міністерства внутрішніх справ України від 05.11.2018 № 879 «Про затвердження Правил техногенної безпеки».

1.3. Радіаційне та хімічне спостереження здійснюється з метою своєчасного отримання органами управління Калуської районної ланки Івано-Франківської територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ та її субланок інформації про забруднення навколишнього середовища радіоактивними та небезпечними хімічними речовинами для прийняття рішень щодо реагування на надзвичайні ситуації, пов'язані з викидом радіоактивних та небезпечних хімічних речовин.

2. Організація спостережень.

2.1. Радіаційне та хімічне спостереження здійснюють:

диспетчерські служби – на всіх об'єктах підвищеної небезпеки, які виробляють, використовують, транспортують, переробляють або зберігають радіоактивні та небезпечні хімічні речовини;

ПРХС, що створені суб'єктами господарювання на підприємствах, відповідно до Порядку утворення, завдань та функцій формувань цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09.10.2013 № 787.

2.2. Залежно від режимів функціонування ЄДС ЦЗ радіаційне і хімічне спостереження здійснюється:

у режимі повсякденного функціонування – диспетчерськими службами в межах зони відповідальності радіаційного контролю за допомогою стаціонарних приладів щодо перевищення природного радіаційного фону та шляхом візуального контролю щодо появи аномальних явищ (кольорової хмари або підозрілих крапель на ґрунті, рослинах, поверхнях будівель). Спостереження здійснюється 4 рази на добу: о 05:00, 11:00, 17:00, 23:00;

у режимі підвищеної готовності надзвичайної ситуації або надзвичайного стану – шляхом посилення спостереження із залученням диспетчерських служб та ПРХС, вимірювання в межах зони відповідальності потужності експозиційної (еквівалентної) дози, визначення типу і концентрації небезпечних хімічних речовин та відбору проб ґрунту, води для проведення лабораторних досліджень. Спостереження здійснюється в строки, визначені органами управління ЄДС ЦЗ залежно від обстановки;

у режимі функціонування ЄДС ЦЗ в особливий період – із залученням диспетчерських служб та ПРХС згідно з планами цивільного захисту на особливий період.

2.3. Радіаційне та хімічне спостереження має забезпечувати:

найбільш максимальне охоплення території, де проживає населення; оперативний збір, узагальнення та опрацювання інформації про радіаційну та хімічну обстановку в разі виникнення загрози та виникнення надзвичайних ситуацій, пов'язаних з викидом радіоактивних та небезпечних хімічних речовин;

кваліфікований аналіз й оцінку радіаційної та хімічної обстановки для прийняття рішень щодо здійснення заходів захисту населення.

3. Здійснення спостережень диспетчерськими службами.

3.1. Радіаційне та хімічне спостереження на підприємствах, які мають диспетчерську службу з режимом цілодобового чергування, здійснюється відповідно до розділу 2 цього Положення. Безпосередньо заходи щодо радіаційного та хімічного спостереження здійснює черговий диспетчер. Під час приймання-передавання зміни черговий диспетчер повинен ознайомитися з обстановкою в зоні відповідальності, записами в журналі радіаційного та хімічного спостереження, а також візуально оглянути цілісність приладів радіаційної і хімічної розвідки та перевірити їх роботу. На кожен прилад має бути інструкція з використання, технічний паспорт та свідоцтво про метрологічну повірку.

3.2. У разі встановлення потужності експозиційної (еквівалентної) дози 0,05 мР/год (0,5 мкЗв/год) і вище, появи аномальних явищ (кольорової хмари або підозрілих крапель на ґрунті, рослинах, поверхнях будівель) черговий диспетчер негайно інформує телефоном керівництво підприємства, чергового працівника районної державної адміністрації та чергового оператора ВОЗ (м.Калуш) 1ДПРЗ Головного управління ДСНС України в Івано-Франківській області (далі – черговий ДСНС).

Після інформування диспетчер за допомогою приладів радіаційної і хімічної розвідки та шляхом відбору проб уточнює потужність експозиційної (еквівалентної) дози на місцевості, тип та концентрацію небезпечної хімічної речовини в повітрі, здійснює відбір проб забрудненого ґрунту для дослідження в радіометричній (хімічній) лабораторії, уточнює метеорологічні дані і протягом однієї години надсилає черговому ДСНС письмове повідомлення про радіоактивне і хімічне забруднення (додаток 1).

Надалі інформація щодо результатів радіаційного та хімічного спостереження передається телефоном оперативному черговому працівнику РДА, черговому ДСНС у терміни, визначені органом управління територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ.

У разі введення режимів підвищеної готовності, надзвичайної ситуації та в особливий період диспетчер також передає телефоном інформацію щодо результатів радіаційного та хімічного спостереження до РАГ району або територіальної громади, на території яких функціонує диспетчерська служба, у терміни, визначені органом управління територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ.

Отримані за результатами власних вимірів дані про стан радіаційної та хімічної обстановки черговий диспетчер заносить у журнал радіаційного та хімічного спостереження (додаток 2).

4. Здійснення спостережень постами радіаційного та хімічного спостереження.

4.1. У режимах підвищеної готовності, надзвичайної ситуації та в особливий період до здійснення радіаційного та хімічного спостереження залучаються ПРХС.

4.2. У разі переведення територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ в режим підвищеної готовності працівники ПРХС прибувають на підприємство, отримують та перевіряють справність і комплектність приладів радіаційної і хімічної розвідки, засобів зв'язку та засобів індивідуального захисту.

Начальник ПРХС організовує радіаційне та хімічне спостереження, а саме: уточнює завдання черговому спостерігачу ПРХС, терміни проведення спостереження, порядок інформування керівника підприємства, чергового ДСНС та РАГ, організовує заходи безпеки.

4.3. У разі реєстрації потужності експозиційної (еквівалентної) дози 0,05 мР/год (0,5 мкЗв/год) і вище, появи аномальних явищ (кольорової хмари або підозрілих крапель на ґрунті, рослинах, поверхнях будівель) черговий спостерігач ПРХС негайно інформує телефоном керівництво підприємства, оперативного чергового органу управління територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ, чергового ДСНС та районного або місцевого РАГ, на території якого знаходиться ПРХС. Надалі спостереження на ПРХС здійснюється в порядку, визначеному в розділі 3 цього Положення для диспетчерської служби.

5. Організація збирання та обробки інформації.

5.1. З метою збирання, опрацювання та аналізу інформації про стан радіаційного та хімічного забруднення навколишнього середовища, що надходить від диспетчерських служб та ПРХС у режимах підвищеної готовності, надзвичайної ситуації та в особливий період, за рішеннями обласної державної адміністрації, районної державної адміністрації, виконавчих органів міських рад в районі, завчасно створюються РАГ та затверджуються положення про них відповідно до постанови Кабінету Міністри України від 09.10.2013 № 787 «Про затвердження Порядку утворення, завдання та функції формувань цивільного захисту». Зазначеними рішеннями визначаються місця для роботи РАГ, зокрема, в установах з питань цивільного захисту та/або надзвичайних ситуацій, у приміщеннях, призначених для роботи координаційних органів та штабів з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації місцевого рівня.

5.2. РАГ завчасно забезпечується відповідними методиками прогнозування радіаційної і хімічної обстановки, картою з нанесеною прогнозною радіаційною та хімічною обстановкою, робочою картою для нанесення фактичної обстановки, формами звітних документів.

Для РАГ у районі, органи управління відповідних ланок територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ складають переліки диспетчерських служб та ПРХС, які надають інформацію про радіаційну та хімічну обстановку до відповідної РАГ, з контактними телефонами.

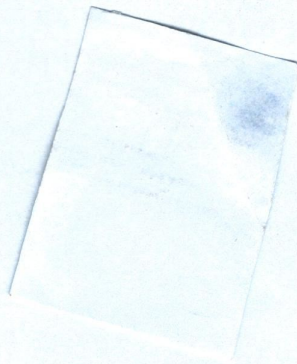
5.3. У разі переведення територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ в режим підвищеної готовності працівники РАГ прибувають на визначене для роботи місце, уточнюють порядок отримання та передавання інформації

про радіаційну та хімічну обстановку від диспетчерських служб та ПРХС, здійснюють прогнозування можливої радіаційної і хімічної обстановки.

5.4. У разі виникнення надзвичайної ситуації, пов'язаної з викидом радіоактивних та небезпечних хімічних речовин, РАГ у районі збирають, узагальнюють, опрацьовують отриману інформацію та подають керівництву ланки територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ та РАГ в області.

РАГ в області узагальнює зазначену інформацію та подає її департаменту з питань цивільного захисту, оборонної роботи та взаємодії з правоохоронними органами Івано-Франківської облдержадміністрації.

**Начальник відділу з питань
цивільного захисту районної
державної адміністрації**

Леся КНІГІНЦЬКА

Додаток 1
до Положення про організацію спостережень
щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки
на території Калуського району

**Повідомлення
про радіоактивне та хімічне забруднення**

(найменування підприємства)

Дата, час, місце проведення вимірювання	Потужність експозиційної (еквівалентної) дози, мР/год (мкЗв/год)	Назва небезпечної хімічної речовини, її концентрація у повітрі (мг/куб.м)	Напрямок переміщення хмари радіоактивного та хімічного забруднення
1	2	3	4

Черговий диспетчер (спостерігач)

(підпис, прізвище, ініціали)

Додаток 2
до Положення про організацію спостережень
щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки
на території Калуського району

ЖУРНАЛ радіаційного та хімічного спостереження

(найменування підприємства)

№ з/п	Дата, час, місце проведення вимірювання	Напрямок, швидкість вітру, ступінь вертикальної стійкості повітря	Потужність експозиційної (еквівалентної) дози, мР/год (мкЗв/год)	Назва небезпечної хімічної речовини, її концентрація у повітрі (мг/куб.м)	Кого повідомлено, дата, час повідомлення	Прізвище, ініціали чергового диспетчера (спостерігача)	Підпис чергового диспетчера (спостерігача)
1	2	3	4	5	6	7	8